

R

REVEIL-SERIE

IN GENADE DOOR GOD
AANGENOMEN

DOMINICUS GOLTZIUS

No. 577

SEPTEMBER 2021

DOMINICUS GOLTZIUS

Dominicus Goltzius werd in 1644 geboren te Franeker. Na zijn studie werd hij proponent in het jaar 1664. Hij staat vermeld in het lidmatenboek van de kerk in Britsum in 1666. Daarna was hij enige tijd werkzaam als kandidaat pedagoog, totdat hij op 1 november 1668 een beroep ontving naar de gemeente van Achlum en Hitzum, dat hij aannam. Na op 13 januari 1678 van deze gemeente afscheid te hebben genomen, deed hij een week later intrede te Tzummarum en Firdgum. Op 28 november 1684 preekte hij daar afscheid om naar Hindeloopen te vertrekken, waar hij werkzaam was tot zijn emeritaat in augustus 1719. Hij stierf waarschijnlijk in 1720; hij was althans in 1721 reeds overleden.

Goltzius was een voetiaanse predikant in de orthodox-gereformeerde zin van het woord. Hij was niet direct een bevindelijk georiënteerde prediker, al wordt hij wel tot de stroming van de Nadere Reformatie gerekend.

Vele van zijn preken zijn ons door de druk overgeleverd. Ze worden gekenmerkt door een sterke analyse van de tekst, waarbij hij soms ver ging in het allegoriseren en het gebruik van woordspelingen. Enig vertoon van geleerdheid was hem niet vreemd. Maar zijn preken werden niet geheel vergeten; ze worden namelijk gekenmerkt door een krachtige en hartelijke Evangelieverkondiging.

Bron: J.P. de Bie en J. Loosjes, Biographisch Woordenboek van protestantsche godgeleerden in Nederland, deel III, pag. 283-285.

De hierna volgende preek, met de titel 'De verzoening van de zondaar met God', is afkomstig uit de bundel 'Uytgelesene Bybel-stoffe, soo des Ouden als des Nieuwen Testaments, 1724. Te vinden op blz. 630-639. De preek is herschreven in de taal en stijl van het hedendaagse Nederlands.

IN GENADE DOOR GOD AANGENOMEN

door

DOMINICUS GOLTZIUS

*“Want God was in Christus de wereld met
Zichzelf verzoenende, hun zonden hun niet
toerekenende.”*

2 Korinthe 5:19

Naast veel andere deugden en eigenschappen die aan God worden toegeschreven, is er ook één die we vinden in 1 Timotheüs 1:11 en 6:15, waar Hij een *zalige* God wordt genoemd. Hij wordt niet alleen zo genoemd, omdat Hij de gelukzaligheid in Zichzelf heeft, maar ook omdat Hij Zich zo bekendmaakt aan ellendige en rampzalige zondaren. ‘Die God is onze zaligheid’ (Ps. 68:20). Wat dit laatste betreft, zien we dat God om deze reden verschillende middelen aanwendt om de mens tot een zalige gemeenschap met Hem te

brenge. Dat doet Hij door middel van Zijn weldaden en zegeningen, want we lezen in Romeinen 2:4 ‘dat de goedertierenheid Gods u tot bekering leidt’. Dat doet Hij echter ook door Zijn straffen en oordelen, zoals we lezen in Hosea 5:14-15, vergeleken met Jesaja 9:12. Maar het meest gewone middel dat de zalige God gebruikt om mensen tot zaligheid te brengen, is dat Hij hun het Woord van de zaligheid toevertrouwt met daarbij getrouwe dienstknechten, die dat Woord aan de mensen verkondigen. Zij wekken hen in Gods Naam op om vanuit hun ellendige en rampzalige staat over te gaan in de gemeenschap met de zalige God. Alleen langs deze weg kunnen zij zeker zijn van hun verzoening met God, vergeving van hun zonden en hun zaligheid in dit en het toekomstige leven.

Van dit middel tot zaligheid wordt ook in onze tekst nadrukkelijk gesproken. Als hier namelijk over verzoening wordt gesproken, betekent dat niets anders dan dat de zondaar in Gods gunst en daardoor tot zaligheid wordt gebracht.

Daarbij komt nog dat het woord der verzoening aan de apostelen en de andere predikers wordt toevertrouwd om dat aan de mensen te verkondigen, zodat zij dit woord geloven en aannemen. Hieruit wordt wel duidelijk dat dit het uitwendige middel is dat God gebruikt om de rampzalige zondaar gelukzalig te maken. Zo spreekt de apostel daarover: ‘God was in Christus de wereld met Zichzelf verzoenende, hun zonden hun niet toerekenende, en heeft het woord der verzoening in ons gelegd. Zo zijn wij dan gezanten van Christus’ wege’, en zo nog verder.

De apostel had in vers 16 al gezegd dat zij van nu aan niemand meer naar het vlees kenden. Dat wil zeggen dat zij geen voorrechten konden laten gelden vanwege een bepaalde relatie of een eervolle positie. Dat gold zelfs ook ten aanzien van Christus, voor zover Paulus en de andere apostelen als Joden met Christus een vleselijke verwantschap hadden. Van nu af aan ging het erom een nieuw schepsel te zijn, dat door de Geest van Christus was wedergeboren. Het oude was immers voorbijgegaan, en alles

was nieuw geworden. Dat gold ook voor de oude voorrechten van de Joden – daar waren geestelijke voorrechten voor in de plaats gekomen. En om niemand te laten denken dat Paulus deze dingen zelf bedacht en uitsprak, zegt hij erbij dat al deze dingen uit God zijn (vers 18).

Daarom wil God ook de dienst van Paulus en de andere predikers gebruiken door hun de bediening der verzoening toe te vertrouwen. Dat moest niemand vreemd vinden, want God had Zijn raad en voornemen om mensen met Zichzelf te verzoenen, geopenbaard in Christus, Die Hij voor hen tot zonde had gemaakt. En God heeft Zich ook geopenbaard in de apostelen, die als gezanten van God en Christus de mensen trachten te bewegen tot verzoening met God.

Tot zover de samenhang van de tekst en het doel ervan. Heel deze tekst is een aanwijzing van het grote werk der verzoening van de mens met God. Dit werk wordt:

1. in het kort aan ons voorgehouden;

2. en daarna door een nadere omschrijving verder uitgebreid.

1.

Het werk der verzoening wordt ons voorgehouden met de woorden: ‘Want God was in Christus de wereld met Zichzelf verzoenende’. Het woordje ‘want’ in de grondtekst is hier geen woord dat iets bevestigt, maar een nadere uitleg aangeeft van wat Paulus wilde leren. Het betekent zoveel als ‘namelijk’ of ‘zodat’. In de tekst zelf gaat het dan om drie dingen die een nadere uitleg nodig hebben: (1) Wie hier iets doet; (2) wat Hij doet; (3) in Wie of door Wie Hij dat doet.

(1) *Wie hier iets doet.* Het gaat hier over God, uit Wie alle dingen zijn – de dingen die de nieuwe schepping en de nieuwe bevoorrechte gesteldheid van de Kerk betreffen (vers 18). God wordt hier, net als in vers 18, naast Jezus Christus genoemd. Dat leert ons dat de Vader als de Oorsprong van alles wat God doet, hier gezien moet worden als de eerste Persoon

in het goddelijke Wezen; en Jezus als de Middelaar. Als hier over God gesproken wordt, wordt daarmee aangewezen dat de zaligheid van niemand anders is voortgekomen dan van Hem alleen. Hij is Degene Die dit als Eerste heeft uitgedacht. Dus geen engel, laat staan een mens, maar God alleen!

(2) *Wat Hij doet.* God was de wereld met Zichzelf verzoenende. Hier is dus sprake van: a. *Verzoenen.* Dit woord wijst erop dat een onenigheid, een verschil van mening of een vijandige verstandhouding door verzoening tussen de verschillende partijen weer wordt weggenomen. Zo hoort dat tussen mensen onderling toe te gaan (zie Matth. 5:24 en 1 Kor. 7:11), maar hier is sprake van verzoening tussen God en mensen. De mensen waren door hun zonden een vijand van God geworden, en daarom hadden zij verzoening nodig (Rom. 5:10). Daarom lezen we ook dat de zonden van het volk verzoend moesten worden (Hebr. 2:17). We lezen ook over verzoening van de overtredingen (Hebr. 9:15) en over verzoening

van onze zonden (1 Joh. 2:2 en 4:10).
We verklaren hier niet alleen dat *wij* vijanden van God waren, maar ook dat *God* onze Vijand was (Ps. 5:6). Vervolgens zeggen we dat Christus niet alleen *ons met God*, maar ook *God met ons* verzoend heeft – van nature zijn wij immers ‘kinderen des toorns’ (Ef. 2:3), en van Wie is die toorn anders dan van God? Dat dit zo is, blijkt hieruit dat Christus onze Voorspraak bij de Vader is (1 Joh. 2:1). Naar het gevoel van sommigen kan echter ook gezegd worden dat Christus de Voorspraak van de Vader *bij ons* is geweest. Hij zond immers Zijn Zoon om ons met Hem te verzoenen!
In Gods Woord wordt vaak – dat weten we – gesproken over Gods toorn die tegen de zonden ontstoken is. Die zonden maken immers een scheiding tussen God en de mens (Jes. 59:2). Daarom moet God Zelf verzoend worden, en moeten wij door Christus van die toorn behouden worden (Rom. 5:9).
Al de plaatsen in de Schrift die van Gods toorn spreken, tonen aan dat God met de mens wordt verzoend; kijk maar naar Exodus 32:14 en 2

Samuël 24:25. Dit wordt ook afgebeeld door de zoenoffers en andere offers in het Oude Testament – deze waren nodig om Gods toorn te stillen. De liefde die God door het zenden van Zijn Zoon heeft betoond (Joh. 3:16 en 1 Joh. 4:10), lijkt hiermee echter in strijd te zijn. Maar we moeten beseffen dat God ons liefhad en uit liefde Zijn Zoon tot ons zond – om ons met Hem te *verzoenen*!

De kwestie is deze: Gods gerechtigheid eiste straf – daarom moest Hij Zich vijandig opstellen. Maar God wilde niet al Zijn schepselen in het verderf storten, en zo vond Hij een middel waardoor aan Zijn gerechtigheid door het lijden van straf werd voldaan. Daarom zond Hij Zijn Zoon – dat was Zijn liefde! Zijn Zoon zou onze zonden dragen, en door Zijn dood daadwerkelijk verzoening ontvangen (1 Petr. 2:24). Zo had God ook Zelf de dieren aan de Israëlieten gegeven – daardoor konden zij die offeren, en werd Hij verzoend. Zo ging het ook met de vrienden van Job; zie Job 42:7-8. Het woord ‘verzoening’ wijst dus op het wegnemen van de vijandschap die

tussen God en de mensen was ontstaan, en het schenken van vriendschap en genegenheid. Met andere woorden gezegd: dit is de vrede met God (Rom. 5:1).

b. *De wereld*. Dit woord heeft in de Heilige Schrift een brede betekenis, maar daarop kan ik maar kort ingaan. Onder ‘wereld’ moeten we hier de mensen verstaan die in deze wereld wonen, maar niet in de zin van allen, hoofd voor hoofd. Het is immers bekend dat dit woord niet altijd letterlijk genomen moet worden. Zie ook Romeinen 11:12. Daar komt nog bij dat de verzoening en het niet toerekenen van de zonde beide een even grote reikwijdte hebben. Het laatste heeft geen betrekking op alle mensen, maar alleen op hen die uitverkoren zijn en zalig zullen worden (Ps. 32:1-2). Dat geldt dus ook voor de verzoening. Daarom wordt hier onder ‘wereld’ een aantal mensen verstaan.

Maar... welke mensen? Er zijn enkele uitleggers die hierbij alleen aan de heidenen denken, want zij worden vaak ‘de wereld’

genoemd (Rom. 11:12). Maar dat betekent niet dat de Joden van deze verzoening zijn buitengesloten; nee, die waren er door het woordje ‘ons’ in vers 18 van ons hoofdstuk al bij betrokken. Trouwens, het was bekend dat Paulus en de andere apostelen Joden waren. Toch past het hier goed om onder ‘de wereld’ de heidenen te verstaan. Zij waren immers in het bijzonder vijanden van God, en bovendien geheel van Hem vervreemd (Kol. 1:21, Ef. 2:12 en 4:18), terwijl de Joden daartegenover tot Gods verbondsvolk behoorden en het licht van Gods Woord hadden. Het is vervolgens zo dat de Joden weet hadden van het werk van de verzoening. Zij zagen immers de voorbeelden van die verzoening in het werk waarmee de priesters bezig waren. De heidenen wisten daarvan helemaal niets af, en daarom was het voor hen nodig kennis te nemen van de eerste beginselen van de verzoening. De mensen uit Korinthe waren hiervan een voorbeeld – zij waren immers heidenen! Zo komt dit spreken van Paulus overeen met wat Kajafas onwetend geprofeteerd had ‘dat Jezus sterven zou voor

het volk; en niet alleen voor dat volk, maar opdat Hij ook de kinderen Gods, die verstrooid waren, tot één zou vergaderen' (Joh. 11:52). De woorden van de apostel Johannes sluiten hierbij aan: 'Hij is een verzoening voor onze zonden; en niet alleen voor de onze, maar ook voor de zonden der gehele wereld' (1 Joh. 2:2). Deze verklaring van het woord 'wereld' lijkt ons gepast, maar we moeten niet denken dat hieronder nu alle heidenen, één voor één, moeten worden verstaan. Nee, het gaat over de heidenen aan wie de zonden niet worden toegerekend en die zich met God laten verzoenen. Maar we willen evenmin de andere – eveneens rechtzinnige – verklaring van sommige uitleggers verwerpen, die stellen dat met de 'wereld' alle uitverkorenen en alle gelovigen uit de hele wereld worden bedoeld.

c. *Met Zichzelf*. De betekenis hiervan is uit het voorgaande wel duidelijk. God was vertoornd op de zondaar, Hij was door hem beledigd. Maar Hij heeft Zelf een middel gevonden, waardoor Hij met behoud van Zijn

rechtvaardigheid – die voor een vereffening van de schuld zorgde – Zijn toorn kon laten varen en de zondaar in genade kon aannemen. Zo heeft Hij de zondaar *met Zichzelf* verzoend. Er staat ook niet ‘verzoent’ maar ‘was verzoenende’. Daarmee heeft de apostel ongetwijfeld het oog gehad op de tijd en de daad van God door Christus, Die geen zonde gekend heeft, voor ons tot zonde te maken, waarop vers 21 nader ingaat. Toen is daadwerkelijk de verzoening teweeggebracht – toen was God ‘verzoenende’. Tegelijkertijd kan het ook heel goed direct betrokken worden op het besluit en het eeuwige voornemen van God om deze verzoening in de tijd te laten plaatsvinden.

3. *In Wie of door Wie Hij dat doet.* Het antwoord is: in Christus. Door sommige uitleggers worden deze woorden in verband gebracht met het woordje ‘was’ dat eraan voorafgaat. Dan betekent het: Toen God de wereld met Zichzelf verzoende, was Hij in Christus, dat wil zeggen: de Vader in de Zoon

(Joh. 10:38 en 14:10). Paulus zegt dan als het ware: Toen God v er van ons verwijderd was, is Hij in Christus tot ons genaderd, en zo is Deze de ware Immanuël geworden. Maar deze manier van spreken gaat ons wat te ver, want hieruit kan de conclusie getrokken worden dat de Vader Zelf onze Immanuël is geworden. Dit wordt echter van het Woord, van de Zoon, gezegd. Bovendien was de Vader in de Zoon v oor Hij de verzoening tot stand bracht – ja, Hij was dat van eeuwigheid. Daarom willen we dit ‘in Christus’ liever in verband brengen met het woord ‘verzoenen’. God heeft immers de verzoening tot stand gebracht in Christus, in de Persoon Christus, Die de Vader in de volheid van de tijd naar de wereld heeft gezonden. Daar nam Hij vlees en bloed aan, waardoor Hij in dit aangenomen vlees zou lijden en sterven. En door dat lijden en sterven zou Christus genoeg doen aan Gods gerechtigheid. Zo kon de zondaar met God verzoend worden. ‘In Christus’ is dus zoveel als ‘door Christus’ (Rom. 5:1). Het ‘in Christus Jezus’ van Efeze 2:13 wordt enkele

verzen verder verklaard door de woorden ‘door Hem’ in vers 18. Christus kan hier alleen maar aangemerkt worden als Borg en Middelaar, zoals Paulus dat nader zal verklaren in vers 21 van ons hoofdstuk. Als de apostel hier zegt: ‘God was in Christus de wereld met Zichzelf verzoenende’ – bedoelt hij daarmee: God Zelf heeft Christus tot ons gezonden als een Middel tot verzoening, opdat Hij de straf zou dragen die wij verdiend hadden. Daardoor hield God Zijn toorn in, dat wil zeggen: de uitvoering van Zijn straffende gerechtigheid hield op.

Zo komt de Heere Christus in heel het Woord van God tot ons als de Middelaar van verzoening – Hij is de verdienende Oorzaak van de zaligheid. Deze waarheid is in het Oude Testament al *verkondigd* en *uitgebeeld*, en ze werd in het Nieuwe Testament *vervuld*. *Verkondigd*. Zo vinden we dat bij Elihu, een van Jobs vrienden. Hij spreekt over Christus als een Gezant en een Uitlegger, Eén uit duizend, die vraagt : ‘Verlos hem, dat hij in het verderf niet neerdale, Ik heb verzoening gevonden’

(Job 33:23-24). Jesaja verkondigde het ook: ‘Roep haar toe dat haar strijd vervuld is’ (Jes. 40:2). En niet minder de profeet Daniël: ‘Zeventig weken zijn bestemd over uw volk, en over uw heilige stad, om de ongerechtigheid te verzoenen’ (Dan. 9:24). Door Wie anders zou dit gebeuren dan door de Messias, Die uitgeroerd zou worden? – ‘maar het zal niet voor Hemzelf zijn’ (vs. 26).

Uitgebeeld. Dat gebeurde in het Oude Testament door de zoenoffers. Daarom werd de ram aangeduid als ‘*de ram der verzoening*’ (Num. 5:8), en de dag waarop de verzoening plaatsvond, heette een verzoendag (Lev. 23:27). In het bijzonder is het heel duidelijk afgebeeld door het verzoendeksel, dat op de ark van het verbond lag. Daarover geeft Paulus meer onderwijs in Hebreeën 9:5, en dat mag op Christus worden toegepast: zie Romeinen 3:25: ‘Die God voorgesteld heeft tot een verzoening’ – en dan staat er eigenlijk ‘tot een verzoendeksel’.

Vervuld. Dit wordt vervuld in het Nieuwe Testament – dat leren de nieuwtestamentische

geschriften ons heel duidelijk. Nauwkeurig gezegd: deze verzoening wordt geheel en al aan Christus toegeschreven: ‘door Hem’ (Ef. 2:18 en Kol. 1:20). In het bijzonder moet hierbij aan Zijn hogepriesterlijke ambt gedacht worden: ‘Opdat Hij een barmhartige en een getrouwe Hogepriester zou zijn, in de dingen die bij God te doen waren, om de zonden van het volk te verzoenen’. En nog meer in het bijzonder: Zijn bloed (Rom. 3:25), Zijn kruis (Ef. 2:16), het ‘bloed Zijns kruises’ (Kol. 1:20) en Zijn dood (Rom. 5:10). Zie ook Romeinen 5:11, 1 Johannes 2:2 en 4:10.

Zo zien we dat in Christus, ja in Christus alléén, deze verzoening te vinden is. De apostel heeft de waarheid gesproken toen hij zei: ‘God was in Christus de wereld met Zichzelf verzoenende’.

2.

De woorden van de tekst worden door Paulus nader omschreven en verder uitgebreid. Er wordt gesproken over een volgende troostrijke en genadige weldaad, vers 19; over de

toepassing daarvan op de gelovigen door de dienst van de apostelen, vers 19-20; en over het gezegende middel dat God heeft uitgedacht om deze verzoening – en dus ook het niet toerekenen van de zonde – tot stand te brengen; dat is de borgtocht van Christus, vers 21.

Die troostrijke genade bestaat hieruit dat hun zonden hun niet toegerekend worden. Deze manier van spreken heeft Paulus ontleend aan de woorden van David; zie hiervoor Psalm 32, vergeleken met Romeinen 4:8. Als er gesproken wordt over het niet toerekenen van zonden, wijst dat op een schuld en op iemand die een schuld heeft bij een schuldeiser. Deze laatste eist nu geen betaling, maar ontslaat de schuldige van die plicht. Zie in dit verband Filemon, vers 18-19: ‘Indien hij u iets verongelijkt heeft, of schuldig is, reken dat mij toe ... ik zal het betalen.’ Zo is het hier ook. De zonden – en dat zijn schulden! – worden door God niet toegerekend. Hij rekent die de zondaar niet tot straf aan – nog duidelijker gezegd: God vergeeft de zonden en scheldt de

straf kwijt, zodat de zondaar niet meer verplicht is ook maar iets te betalen.

Niet toerekenen – vergeven. Deze manier van spreken wordt afwisselend gebruikt, zoals te zien is in Psalm 32:1. Zo wordt er over het niet toerekenen ook gesproken in Handelingen 7:60, Romeinen 5:13 en 2 Timotheüs 4:16. En als Paulus deze genade in verbinding brengt met de verzoening, toont hij daarmee duidelijk aan dat de vergeving van de zonden een vrucht is van de verzoening door Christus. Dat is niet iets anders, want verzoening heeft betrekking op de zonden waarover God vertoornd was, zoals we hiervóór al hebben aangewezen.

Als er verzoening over de zonden wordt aangebracht, kunnen ze niet meer gestraft worden. Daarom is de verzoening voor onze zonden ook beslist noodzakelijk (1 Joh. 2:1 en 4:10). Dat is nu de borgtocht van Christus, waardoor Hij Die geen zonde gekend heeft, voor ons tot zonde is gemaakt (vs. 21).

We moeten echter ook denken aan de personen bij wie de zonden niet worden toegerekend;

dat wordt aangegeven door het woordje ‘hun’ – de zonden worden *hun* niet toegerekend; dat geldt voor hen die eerst ‘de wereld’ werden genoemd. Degenen die in Christus zullen geloven en zich met God laten verzoenen, zal God de zonden niet toerekenen. Hij zal hun de gerechtigheid van Christus toerekenen, waarvan gesproken wordt in Romeinen 4:6 en 11; en hun zonden worden de Borg Christus toegerekend. Deze vergeving van de zonden kan er alleen maar zijn door het bloed van Christus, want in Hem hebben wij ‘de verlossing door Zijn bloed, namelijk de vergeving der misdaden, naar de rijkdom van Zijn genade’ (Ef. 1:7).

Dit niet toerekenen van de zonde wordt dus in verband gebracht met de verzoening.

Hieruit mag echter niet de conclusie getrokken worden dat er nooit eerder sprake geweest is van vergeving der zonden dan alleen door de daadwerkelijke verzoening door de dood van Christus. Paulus spreekt hier namelijk van de verzoening der wereld, dat is van de heidenen. Ook de oudtestamentische gelovigen hebben

volkomen vergeving van zonden gehad. Zij zijn werkelijk met God verzoend, uit kracht van de dood van Christus die nog komen moest – dat hebben zij door het geloof aangenomen. God was immers de God van Abraham (Gen. 17:7), en van Zijn volk (Ps. 33:12). Hizkia bad erom: ‘De HEERE Die goed is, make verzoening voor hem’ (2 Kron. 30:18). God was ook de Heere van Zijn Kerk: ‘Help ons, o God van ons heil! ter oorzake van de eer Uws Naams, en red ons, en doe verzoening over onze zonden, om Uws Naams wil’ (Ps. 79:9).

We moeten daarbij niet denken dat zij daar alleen maar om gebeden hebben zonder verhoord te zijn. Nee, de daad van de vergeving zelf wordt genoemd: ‘Ongerechtige dingen hadden de overhand over mij, maar onze overtredingen, die verzoent Gij’ (Ps. 65:4). Zie ook Psalm 78:38: ‘Doch Hij, barmhartig zijnde, verzoende de ongerechtigheid, en verdierf hen niet; maar wendde dikwijls Zijn toorn af, en wekte Zijn ganse grimmigheid niet op.’ Dit wordt ook in 2 Samuël 24:25 bedoeld, waar staat: ‘Alzo werd de HEERE

den lande verbeden, en deze plaag van over Israël opgehouden.’ Dus vóórdát Christus had geleden, was er al sprake van verzoening. Niemand heeft ooit een bewijs van Gods genade ontvangen dan alleen vanwege de dood van Christus – een dood die beloofd of die volbracht was.

Uit dit alles blijkt wel hoe groot en gelukzalig de verzoening met God is – ze is niet uit te spreken en nooit in waarde te schatten! God heeft deze verzoening uitgedacht en Christus heeft haar volbracht, en dat voor een wereld, die geheel verdoemelijk voor God is (Rom. 3:19). Zo wordt Gods toorn weggenomen en Zijn genade geschonken. Wat is dit een heerlijke weldaad – hun zonden worden hun niet toegerekend!

Toepassing

Er is hierin voor ons veel *onderwijs*, en wel in tweeërlei opzicht. Het laat zien dat de Heere Christus voor onze zonden heeft voldaan en dat Hij de straf heeft gedragen die Gods toorn eiste

– een toorn die door onze zonden en tegen onze zonden ontstoken was. In Hem en door Hem heeft God de wereld met Zichzelf verzoend. Door Hem kon God besluiten om zonder krenking van Zijn rechtvaardigheid de zonde niet toe te rekenen. We hebben zojuist gezegd hoe Christus dit heeft gedaan, namelijk door Zijn bloed te storten aan het kruis en door Zijn dood. In Jezus zien we dus vervuld wat Jesaja hierover al zo lang tevoren had geprofeteerd: ‘Hij is om onze overtredingen verwond, om onze ongerechtigheden is Hij verbrijzeld; de straf die ons de vrede aanbrengt, was op Hem, en door Zijn striemen is ons genezing geworden’ (Jes. 53:5). Hierover hebben we nu genoeg gesproken.

De tekst zegt ons ook veel over de ellendige toestand waarin zij zich bevinden die nog niet door Christus met God verzoend zijn. En wat zijn er velen bij wie het zo ligt! Zij kennen hun zonden niet, en weten niet dat ze daardoor in vijandschap tegen God leven. Ze beelden zich in dat ze gunstgenoten van God zijn, omdat

het hun in het tijdelijke leven voor de wind gaat. Ze leven uitwendig gezien in vrede, en ‘hun huizen hebben vrede zonder vreze’ (Job 21:9). Daardoor beelden ze zich in dat ze ook wat hun ziel betreft in vrede met God leven. Daardoor zijn ze ook nooit bevreesd of ze aan deze verzoening wel deel kunnen krijgen – en zo leven ze zonder verzoening verder. Maar wat bent u dan ellendig en rampzalig, want u staat nog in volle vijandschap tegenover God. Uw zonden worden u toegerekend, en u zult daarvoor eenmaal de straf moeten dragen. Dat is werkelijk heel verschrikkelijk, zoals Jeremia ook zegt: ‘Daarom heeft de HEERE geen welgevallen aan hen, nu zal Hij hun ongerechtigheid gedenken, en hun zonden bezoeken’ (Jer. 14:10). En welke grote en kwade gevolgen dit met zich meebrengt, kunt u afleiden uit het gebed van Jeremia, dat begint met de woorden: ‘Doe geen verzoening over hun ongerechtigheid’, en dat dan verder gaat: ‘En delg hun zonde niet uit van voor Uw aangezicht, maar laat hen neergeveld worden voor Uw aangezicht; handel also met hen, ten

tijde van Uw toorn' (Jer. 18:23).

Het is werkelijk waar: wie nog niet door Christus met God verzoend is, zal het leven niet zien; maar wel het verderf, omdat de toorn van God op hem blijft (Joh. 3:36).

Er is ook *vertroosting* ! O, wat is er hier gelukzaligheid en ook een heerlijke troost voor een arme, boetvaardige zondaar! Er kan geen blijdere tijding gebracht worden dan wanneer een radeloze vijand die niet weet hoe er vrede kan komen, deze vrede ontvangt als een geschenk. En zo ligt het toch bij ons, want we zijn als vijanden met God verzoend door de dood van Zijn Zoon (Rom. 5:10). Salomo zei eens: 'De grimmigheid van de koning is als de boden des doods, maar een wijs man zal die verzoenen' (Spr. 16:14). Deze spreuk van Salomo mogen we ook toepassen op de zaken waarover we nu spreken. Gods grimmigheid was een boodschap dat de dood naderde, maar de Man Die de wijsheid zelf is, heeft die verzoend door Zijn bloed te storten. Om hieruit nog meer troost te ontvangen,

moeten we nog enkele dingen weten.

a. Deze daadwerkelijke verzoening met God door Christus in de volheid van de tijd en in de dagen van het Nieuwe Testament, is al in oude tijden geprofeteerd. Dat was een bijzondere reden tot troost en blijdschap; zie Jesaja 40:1 en 2: ‘Troost, troost, Mijn volk, zal uw God zeggen. Spreek naar het hart van Jeruzalem, en roep haar toe, dat haar strijd vervuld is, dat haar ongerechtigheid verzoend is.’ Hetzelfde horen we in Jesaja 52:7: ‘Hoe liefelijk zijn op de bergen de voeten van hem, die het goede boodschap, die de vrede doet horen’; en vergelijk dit met Romeinen 10:15. Dit is een vrede van God, die alle verstand te boven gaat (Fil. 4:7).

b. Deze verzoening brengt met zich mee dat de gelovige bewaard wordt – hij zal het eeuwige verderf niet ondergaan, omdat Gods toorn en vijandschap tegen de zonde zijn weggenomen. Dat lezen we in Job 33:24 – daar staan twee dingen naast elkaar: ‘Verlos hem, dat hij in het verderf niet neerdale’, en: ‘Ik heb verzoening gevonden’. De gelovige wordt niet alleen

bewaard, maar de eeuwige zaligheid en het leven zullen hem worden toegebracht, want God stelt Zijn genade in de plaats van Zijn toorn. Dat leert Paulus ook: ‘Indien wij vijanden zijnde, met God verzoend zijn door de dood van Zijn Zoon, veel meer zullen wij, verzoend zijnde, behouden worden door Zijn leven.’

c. De genade die voortvloeit uit deze verzoening – dat de zonden namelijk niet worden toegerekend –, de troost en de verzekering van onze zaligheid worden ook nog eens extra bevestigd. In Psalm 32:2 leert David namelijk: ‘Welgelukzalig is de mens, die de HEERE de ongerechtigheid niet toerekent’. Dat betekent niets anders dan dat God, Die de ongerechtigheid niet toerekent, de gehoorzaamheid en de verdienste van Christus vanwege Zijn bloed wél toerekent tot rechtvaardiging. Dan kan er geen veroordeling meer volgen, maar zaligheid.

d. Deze verzoening is tegelijkertijd tot troost voor alle berouwvolle zondaren, en vooral ook voor de heidenen, over wie de apostel in onze tekst in eigenlijke zin spreekt. God was in

Christus de wereld met Zichzelf verzoenende. Ook wij zijn echter van nature heidenen, en daarom is dit woord ook op ons van toepassing. Als we willen weten welke troost en gelukzaligheid hieruit voor ons voortkomen, moeten we weten wat Paulus spreekt en met zijn pen opschrijft in Efeze 2:11-22. In datzelfde hoofdstuk had hij eerst de rampzalige toestand van de heidenen beschreven: ‘Gedenkt, dat gij, die eertijds heidenen waart in het vlees’, en zo verder; maar in de volgende verzen beschrijft hij hun gelukzaligheid: ‘Maar nu in Christus Jezus zijt gij die eertijds verre waart, nabij geworden door het bloed van Christus’, en zo verder. En in vers 19 staat dan: ‘Zo zijt gij niet meer vreemdelingen en bijwoners, maar medeburgers der heiligen, en huisgenoten Gods’.

Ten slotte is er ook een *opwekking*. Nu we deze troostrijke waarheid hebben gehoord, moeten we twee zaken ter harte nemen.

a. Wij moeten deze grote genade en onbegrijpelijke weldaad met dankbaarheid

erkennen. Wij zijn immers heidenen geweest, en als wij aan deze verzoening en vrede met God hebben deel gekregen, mogen we niet minder dankbaar zijn dan David in zijn tijd. Hij riep uit in Psalm 65:4: ‘Maar onze overtredingen, die verzoent Gij’. De zonden werden hem niet toegerekend – ze werden hem vergeven. Daarom zegt hij: ‘Loof de HEERE, mijn ziel, Die al uw ongerechtigheid vergeeft’ (Ps. 103:1 en 3). Waarom zouden we daar niet mee instemmen? Wij zijn nu ook tot de gemeenschap met Christus Jezus gebracht, en ‘Hij is een verzoening voor onze zonden; en niet alleen voor de onze, maar voor de zonden der gehele wereld’ (1 Joh. 2:2). Gods liefde is op een bijzondere manier merkbaar geworden (1 Joh. 4:10) en daarom kunnen we onze dankbaarheid niet op een betere manier tonen dan God van onze kant lief te hebben. Welnu dan, ‘heb de HEERE lief, gij, al Zijn gunstgenoten!’ (Ps. 31:24). Ja, door deze verzoening worden de zonden u niet toegerekend, maar ze worden u alle kwijtgescholden. Daarom moeten we als bewijs

van onze dankbaarheid vanwege deze weldaad Hem des te meer liefhebben (Luk. 7:47) en Hem kinderlijk vrezen. David zei: ‘Want bij U is vergeving, opdat Gij gevreesd wordt’ (Ps. 130:4).

b. God heeft in Christus in Zichzelf grond gevonden om ten goede van de wereld verzoening te schenken. Als we deze verzoening hebben aangenomen, moeten we die door het geloof dagelijks op onszelf toepassen. We kunnen werkelijk geen troost ontvangen uit deze grote weldaad, als we die niet op onze ziel toepassen. Welnu, we kunnen het niet op onszelf toepassen als we deze waarheid niet met een oprecht geloof aannemen. Nog eens, we kunnen die waarheid niet aannemen en geloven als we onze eigen zonden en de daardoor gewekte vijandschap tegen God niet kennen. Daarom moeten we beginnen met onszelf te onderzoeken om dan in God te eindigen, Die de wereld met Zichzelf in Christus verzoend heeft.

Ondertussen moeten wij doen wat we kunnen doen. Juist omdat God in Christus de wereld met Zichzelf heeft verzoend en de zonden niet toerekent, moeten we niet al te verschrikt zijn vanwege het gevoel van onze grote overtredingen. Dan doen we namelijk alsof er geen enkel middel zou zijn om weer in genade door God te worden aangenomen. Laat het integendeel zó mogen zijn dat we hieruit een sterke troost ontvangen, zowel in ons leven als in ons sterven.

AMEN

Ja, ik wens abonnee te worden op de Reveil-serie.

Naam:

.....

Adres:

.....

Postcode:

.....

Plaats:

.....

Zend ook een proefnummer aan:

Naam:

.....

Adres:

.....

Postcode

.....

Plaats:

.....

.....
(Handtekening)

Deze antwoordkaart in envelop zenden naar: (voldoende frankeren)

Pieters Media bv
Voorstraat 5
4503 BH GROEDE

Uitgave
STICHTING “SMYTEGELT-FONDS”

R_{EVEIL}-SERIE

Voorzitter

Ds. J.A. Kloosterman, Lunteren

Secretariaat

Heereweg 7, 2161 AB Lisse.

Vrije giften en abonnementsgeld
storten op IBAN: NL94 INGB 0000 5814 92
t.n.v. Penningmeester
“Smytegeltfonds”, Putten

Abonnement: € 14,- per jaar (10 ex.)

**Opgave nieuwe abonnees en
adreswijzigingen aan:**

Pieters Media bv,
Voorstraat 5,
4503 BH GROEDE

of per e-mail: reveil@pietersgroede.nl
www.reveilserie.nl